

53107201: สาขาวิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ

คำสำคัญ: จิตรกรรมไทย / พระพุทธประวัติ / เวสสันดรชาดก / เหม เวชกร

กัญญาพัชร บุญาคำ: จิตรกรรมเรื่องพระพุทธประวัติและเวสสันดรชาดกผลงานของครูเหม เวชกร. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ศ.ดร.ศักดิ์ชัย สายสิงห์, 268 หน้า.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาภาพงานจิตรกรรมที่เป็นผลงานของครูเหม เวชกร ซึ่งอยู่ในช่วงสมัยรัชกาลที่ 6 ถึงรัชกาลที่ 7 ทั้งนี้เลือกศึกษาเฉพาะเรื่องพระพุทธประวัติและเวสสันดรชาดก โดยทำการตรวจสอบเนื้อหาทางวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและศึกษาเปรียบเทียบภาพงานจิตรกรรมแนวไทยประเพณีแบบแผน จิตรกรรมแนวไทยประยุกต์ที่ร่วมสมัยกัน ทั้งนี้ยังรวมถึงศิลปะร่วมสมัยและปัจจัยแวดล้อมของสังคมในยุคนั้นด้วย

ผลที่ได้จากการศึกษาสรุปได้ว่า เนื้อหาและแรงบันดาลใจที่นำมาเขียนเป็นภาพงานจิตรกรรม คือ การกลับไปเขียนภาพที่มีเรื่องราวแบบปรัมปราคติ ที่ผสมผสานเทคนิคแนวคิดแบบตะวันตกกับแบบไทย โดยนำแรงบันดาลใจเหล่านั้นมาประยุกต์ใช้จนเกิดเป็นแนวทางในการเขียนภาพที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตน ทั้งนี้ลักษณะรูปแบบภาพจิตรกรรมของครูเหมถูกถ่ายทอดออกมาด้วยความเรียบง่าย ถือเป็นลักษณะรูปแบบของภาพงานจิตรกรรมที่เป็นงานราษฎร์ อันมีจุดประสงค์หลัก คือ การใช้ภาพจิตรกรรมเป็นสื่อช่วยเผยแพร่เรื่องราวทางพระพุทธศาสนาให้แก่ประชาชนทั่วไป ซึ่งเนื้อหาที่สะท้อนภาพภาพงานจิตรกรรม ยังคงนำเสนอเรื่องราวทางพระพุทธศาสนาในแง่ของความศักดิ์สิทธิ์และปาฏิหาริย์ มากกว่าการสั่งสอนเพื่อชี้แจงให้เห็นแนวทางของการหลุดพ้นด้วยการรักษาศีล สมาธิ และปัญญา

ภาควิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา 2557

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์.....

53107201: MAJOR: ART HISTORY

KEY WORD: THAI PAINTING / THE LIFE OF THE BUDDHA / VESSANTARA JATAKA /
HEM VEJAKORN

KANYAPAT BOONNAKKA: HEM VEJAKORN'S THE LIFE OF BUDDHA AND
VESSANTARA JATAKA PAINTING. THESIS ADVISOR: PROF. SAKCHAI SAISINGHA,
Ph.D. 268 pp.

The purpose of this thesis is to study the work of Hem Vejakorn's within King Rama VI to King Rama VII. Studying only the life of Buddha and vessantara jataka painting by investigate the subject matter that related and compare between the Thai tradition painting and Thai contemporary applied. And also include the contemporary art and period condition.

The result of the study can summarize that subject matter and the inspiration that brought the mural painting is going back to pain the picture about the principle ancient by integrated East and Thai technique by brought these inspiration applied to pain the personal identity painting. And so the style of the painting of Hem Vejakorn transmitted the simplicity is the characteristic of the masses painting. The purpose is to use these painting to communicate the story of the Buddhism to the public. The story that reflect to the painting still presented the story of the Buddhism in the holy and miracle more than explain the way to liberation by observe the precepts, concentration and wisdom.

Department of Art History

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature.....

Academic Year 2014

Thesis Advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้จากความกรุณาของหลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ คือ

ศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ชัย สายสิงห์ อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่คอยให้กำลังใจ คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ และให้การชี้แนะแนวทางการศึกษาวิชาประวัติศาสตร์ศิลปะมาตั้งแต่ต้น ทั้งยังกรุณาสละเวลาตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์เรียบร้อยมากขึ้น

ศาสตราจารย์ ดร.สันติ เล็กสุขุม อาจารย์ที่ให้ความรู้ ความเมตตา คอยชี้แนะแนวทางการศึกษาวิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ และให้แนวคิดที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยในหลายๆด้านมาโดยตลอด

รองศาสตราจารย์ ดร.เชษฐ ติงส์ชู ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งโรจน์ ธรรมรุ่งเรือง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประภัสสร ชูวิเชียร และอาจารย์ภาควิชาประวัติศาสตร์ศิลปะทุกท่านที่ให้ความรู้ในทุกรายวิชาเพื่อเป็นพื้นฐานในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา พี่แก้ว พี่เอิญ พี่กบ พี่เอ และครอบครัวของผู้วิจัยที่ให้ความรักและความเข้าใจเสมอมา

ขอขอบคุณ อลงกรณ์ ชนิสา พิษิต อโนชา ปิยนันท์ และพลอยชมพู เพื่อนนักศึกษาปริญญาโททุกคนในรุ่นที่อยู่เป็นกำลังใจ คอยให้คำปรึกษาในทุกเรื่อง และขอขอบคุณที่อยู่เคียงข้างกันเสมอมา

ขอขอบคุณ นา ตี๊ดตี๋ ชีม นิว พี่เม่น พี่โศคและเพื่อนทุกคนที่คณะศิลปะและการออกแบบมหาวิทยาลัยรังสิตที่คอยเป็นห่วงและให้กำลังใจกันมาโดยตลอด